

Kielce, dnia 17 października 2012 r.

WK-60.36.4086.2012

Pani Bożena Grzesik
Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej
w Waśniowie

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), w związku z § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 roku w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. Nr 167, poz. 1747), przeprowadziła w dniach 6 - 24 sierpnia 2012 roku problemową kontrolę gospodarki finansowej w Publicznej Szkole Podstawowej w Waśniowie za okres od 1 stycznia 2011 roku do dnia zakończenia kontroli. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 24 sierpnia 2012 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały wskutek nie przestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Szkoły.

Przedstawiając ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań celem niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

– Nie powierzono na piśmie głównej księgowej obowiązków i odpowiedzialności w zakresie określonym w art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹. Zgodnie z w/w przepisem kierownik jednostki powierza głównemu księgowemu obowiązki i odpowiedzialność w zakresie: prowadzenia rachunkowości jednostki, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywania wstępnej kontroli, zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Dyrektor Szkoły.

Wniosek pokontrolny Nr 1

Powierzyć na piśmie głównej księgowej obowiązki i odpowiedzialność w zakresie: prowadzenia rachunkowości jednostki, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem

¹ Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.

finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych, stosownie do art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

– W dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości, wprowadzonej do stosowania Zarządzeniem Nr 1/2012 Dyrektora z dnia 3 stycznia 2011 roku nie określono:

- zasad dotyczących systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów, co narusza art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości²,

- wykazu stosowanych dzienników częściowych, mimo iż w okresie objętym kontrolą prowadzono trzy dzienniki częściowe (dziennik „Rejestr Plan”, dziennik „Rejestr Płace”, dziennik „Rejestr operacji innych niż plan i płace”), co narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości.

Ponadto w dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości wprowadzono i przyjęto do stosowania następujące zasady, niezgodne z obowiązującymi przepisami:

- „dokumenty księgowe jednostki dotyczące roku kalendarzowego, przechowuje się łącznie dla wszystkich placówek oświatowych w jednym segregatorze z podziałem na poszczególne miesiące – z numeracją od 1 wzwyż w skali całego roku”, co narusza art. 4 ust. 3 pkt 6 oraz art. 71 ust. 1 i 73 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- „zestawienie sald kont analitycznych sporządza się w formie zestawień, które wynikają z ewidencji analitycznej prowadzonej do poszczególnych kont syntetycznych bilansowych i wynikowych na dzień okresu sprawozdawczego”, co narusza art. 18 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Dyrektor Szkoły.

Wniosek pokontrolny Nr 2

2.1 Opracować w sposób kompletny dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

2.2 W polityce rachunkowości nie wprowadzać uproszczeń, które stanowią naruszenie zasad rachunkowości określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

– W 2011 roku zapisy księgowe dotyczące zdarzeń gospodarczych Publicznej Szkoły Podstawowej w Waśniowie dokonywane były w dzienniku prowadzonym łącznie z innymi jednostkami oświatowymi z terenu Gminy Waśniów i z Zakładem Obsługi Ekonomiczno – Administracyjnej Placówek Oświaty w Waśniowie. Powyższe stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 i art. 2 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którymi każda jednostka obowiązana jest stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy, a zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmując się

² Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.

w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Każda zatem jednostka, w znaczeniu określonym przez przytoczone wyżej przepisy ustawy o rachunkowości, musi prowadzić odrębne księgi rachunkowe.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponoszą Główny Księgowy oraz Dyrektor Szkoły.

Wniosek pokontrolny Nr 3

Zdarzenia (operacje) gospodarcze dotyczące Publicznej Szkoły Podstawowej w Waśniowie ujmować w odrębnych urządzeniach księgowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy jednostki, stosownie do art. 4 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 3 ust. 1 pkt. 1 i art. 2 ust. 1 pkt. 4 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

– Dziennik nie zawiera chronologicznego ujęcia zdarzeń jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym. Zapisy w dzienniku numerowane są w skali miesiąca, zamiast w skali roku. Poszczególne strony zawierają sumę zapisów strony, a ostatnia strona zawiera obroty za miesiąc, brak natomiast sumy zapisów (obrotów narastająco) od początku roku. Powyższe narusza art. 14 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponoszą Główny Księgowy oraz Dyrektor Szkoły.

Wniosek pokontrolny Nr 4

4.1 Zdarzenia jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym ujmować w dzienniku oraz na kontach księgi głównej w kolejności chronologicznej, stosownie do art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

4.2 Sumy zapisów (obroty) w dzienniku liczyć w sposób ciągły celem bezbłędnego prowadzenia ksiąg, stosownie do art. 14 ust. 2 i art. 24 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

4.3 Zapisy w dzienniku numerować kolejno w skali roku, stosownie do art. 14 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

– Zapisy dziennika nie pozwalają na jednoznaczne ich powiązanie z dowodami księgowymi, ponieważ w ewidencji dziennika nie wskazano faktycznego dowodu księgowego, na podstawie którego ujęto daną operację gospodarczą dotyczącą kontrolowanej jednostki. Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 14 ust. 2 oraz art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponoszą Główny Księgowy oraz Dyrektor Szkoły.

Wniosek pokontrolny Nr 5

Zapisów księgowych dokonywać w sposób zapewniający identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania

danych i umożliwiającą ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi, stosownie do art. 14 ust. 2 i art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

– Zapisy w dzienniku zawierają jedną datę będącą datą księgowania, nie zawierają natomiast daty dokonania operacji gospodarczej jeżeli różni się ona od daty dokumentu, a w przypadku rozrachunków terminu płatności, co stanowi naruszenie art. 23 ust. 2 oraz art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponoszą Główny Księgowy oraz Dyrektor Szkoły.

Wniosek pokontrolny Nr 6

6.1 W zapisach księgowych zawierać wszystkie elementy w tym m.in. datę dokonania operacji gospodarczej, datę dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu, jeżeli różniła się ona od daty operacji, datę zapisu, stosownie do art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

6.2 Księgi rachunkowe prowadzić w sposób umożliwiający sporządzenie obowiązujących sprawozdań, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w tym ustalenie stanu zaległości oraz zobowiązań wymagalnych do celów sporządzenia sprawozdań Rb-27S oraz Rb-28S, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

– Ustalono, że nie sporządzano za poszczególne miesiące 2011 roku zestawień obrotów dzienników częściowych, co stanowi naruszenie art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponoszą Główny Księgowy oraz Dyrektor Szkoły.

Wniosek pokontrolny Nr 7

W przypadku prowadzenia dzienników częściowych grupujących zdarzenia według ich rodzajów sporządzać zestawienia obrotów za dany okres sprawozdawczy, stosownie do art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

– W okresie objętym kontrolą nie prowadzono ewidencji zaangażowania wydatków na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”. Nieprawidłowość narusza art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zgodnie z którym w księgach rachunkowych ujmuje się wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów - także zaangażowanie środków. Ponadto nie prowadzono ewidencji konta 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”. Powyższe narusza zasady ewidencji zaangażowania

na w/w kontach określone w Załączniku Nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³. Zaangażowanie jest etapem poprzedzającym realizację wydatków i na koncie 998 powinno być ujmowane przed dokonaniem wydatku, zgodnie z zachowaniem zasady chronologii, stosownie do art. 14 ust. 1 i art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponoszą Główny Księgowy i Dyrektor Szkoły.

Wniosek pokontrolny Nr 8

W księgach rachunkowych na bieżąco ujmować zaangażowanie wydatków na koncie 998 "Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego" tj. przed dokonaniem wydatku, pod faktyczną datą powstania zaangażowania, stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych i zasad funkcjonowania tego konta określonych w Załączniku Nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

– Do czasu kontroli nie zakończono przeprowadzenia inwentaryzacji drogą spisu z natury środków trwałych i pozostałych środków trwałych, która powinna być przeprowadzona w cyklu czteroletnim najpóźniej wg stanu na dzień 30 czerwca 2012 roku, mimo że upłynął czteroletni okres od poprzednio przeprowadzonej w dniach od 24 czerwca do 30 czerwca 2008 roku inwentaryzacji w/w składników majątkowych według stanu na dzień 30 czerwca 2008 roku. Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 26 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Dyrektor Szkoły.

Wniosek pokontrolny Nr 9

Przeprowadzać inwentaryzację wszystkich aktywów i pasywów w odpowiednich terminach oraz z zastosowaniem właściwej metody, stosownie do art. 26 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, w tym inwentaryzację znajdujących się na terenie strzeżonym środków trwałych raz w ciągu 4 lat stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

³ Dz.U. Nr 128, poz. 861z późn. zm.

- W zakresie sprawozdawczości ustalono następujące nieprawidłowości:
- w 2011 roku Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej w Waśniowie nie przekazywał do Wójta Gminy jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27S za poszczególne okresy sprawozdawcze., co narusza § 4 pkt 3 lit. b Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴,
 - w 2011 roku i za dwa pierwsze kwartały 2012 roku Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej w Waśniowie nie sporządzał i nie przekazywał do Wójta Gminy kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych Rb-Z i Rb-N, co narusza § 6 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁵.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Dyrektor Szkoły.

Wniosek pokontrolny Nr 10

10.1 Przekazywać do Wójta Gminy jednostkowe sprawozdania budżetowe Rb-27S za poszczególne okresy sprawozdawcze, stosownie do § 4 pkt 3 lit. b Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

10.2 Sporządzać i przekazywać do Wójta Gminy jednostkowe sprawozdania z operacji finansowych (Rb-Z, Rb-N) za poszczególne okresy sprawozdawcze, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

– Szkoła nie posiada rachunku bankowego do obsługi bankowej jednostki budżetowej. Prowadzono jeden wspólny rachunek bankowy dla obsługiwanych przez Zakład Obsługi Ekonomiczno – Administracyjnej Placówek Oświaty wszystkich gminnych jednostek oświatowych i tego Zakładu. Zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty⁶ dyrektor szkoły w szczególności dysponuje środkami określonymi w planie finansowym szkoły zaopiniowanym przez radę szkoły lub placówki i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie, a także może organizować administracyjną, finansową i gospodarczą obsługę szkoły lub placówki. Posiadanie jednego wspólnego rachunku bankowego dla wszystkich jednostek oświatowych i Zakładu Obsługi Ekonomiczno – Administracyjnej Placówek Oświaty uniemożliwia wykonywanie funkcji kierownika jednostki, który jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej, zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w związku z art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie oświaty. Jednostki budżetowe wykonują budżet gminy i powinny posiadać odrębne rachunki bankowe w banku prowadzącym obsługę budżetu. Zatem Dyrektor Szkoły był zobowiązany do otwarcia rachunku bankowego we wskazanym banku obsługującym budżet Gminy Waśniów.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Dyrektor Szkoły.

⁴ Dz. U. Nr 20, poz. 103

⁵ Dz. U. Nr 43, poz. 247

⁶ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.

Wniosek pokontrolny Nr 12

Dokonać otwarcia rachunku bankowego dla Publicznej Szkoły Podstawowej w Waśniowie w banku obsługującym budżet Gminy Waśniów i na zasadach określonych w umowie o bankową obsługę budżetu, celem zapewnienia m.in. możliwość dysponowania środkami określonymi w planie finansowym przez Dyrektora Szkoły, oraz celem dokonywania zapisów na koncie 130 "Rachunek bieżący jednostki" na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) oczekuje od Pani Dyrektor zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
/-/
mgr Henryk Rzepa

Do wiadomości:

Wójt Gminy Waśniów